

inum, at vit hava fingið fastlagt eina arbeiðsgongd. Vit hava valt fyrst at gera eina leysliga skráseting av øllum landinum, fyrri at fáa eitt høvuðsyvirlit, sum síðan kann rætast og útbyggjast við greiniligari arbeiði á staðnum.

Vit hava gjørt nokk so stórt arbeiði í fleiri bygdum, men í flestu byggunum er litið og einki gjørt.

Eg meti, at vit eftir trimum ella fyra árum kunnu koma alt landið í gjøgnum við eini tilkari leysligari skráseting.

Friðingartiltek

Hvussu er samarbeiðið hjá stovninum við fólk?

— Tað er vanliga heilt gott. Tað eru ongir trupulleikar við at fáa upplýsingar o.a. frá fólki, men trupulleikarnir koma ikki fyrr enn vit gera friðingartiltek.

Tá kenna fólk tað mangan, sum gingið verður tí privata ognarrættinum, sum er ógvuliga inngróvin, og nær, hóast ein friðing bert er ein servituttur, ið ikki ávirkar ognarviðurskiptini, men er ein nýtsluregulering, sum so mangir aðrir myndugleikar eisini hava rætt til at gera fyrri at tæna felags áhugamálinum hjá øllum samfelagnum.

Kemur tað fyrri, at frið-

ingartiltekini verða brotin?

— Ja, tað kemur fyrri, men vit hava í dag litla føling við í hvussu stóran mun tað verður gjørt, tí umsitingin av fornminnum er ikki enn komin í ta legu, vit stremba ímóti. Hetta kemst av, at vit ikki eru lidnir við skrásetingarárbeiðið, og av at vit eru noyddir at brúka ov nógv arbeiðsorku uppá neyðgrevstrarnar.

Neyðgrevstur

Hví eru tit noyddir til at gera neyðgrevstrarnar?

— Vanliga orsøkin er almenn bygging. Serliga vegagerð og viðkanir av kirkjugarðum.

Her er talan um at uppvega onnur samfagsá hugamál ímóti teimum fornfrøðiliga áhugamálinum, men vit hava hildið at tað er rætt og rimuligt at rannsaka tey fornminni, sum fara til vegagerð, kirkjugarðar o.a.

Hvørjar útgrevstrar gera tit í løtuni?

— Vit gera tveir, sum vit eru noyddir at gera.

Annar er í kirkjugarðinum á Sandi. Vit gjørdur útgrevstrar í kirkjuni á Sandi, og í hesum sambandi kannað vit eisini leysliga lendið uttan um kirkjuna.

Har funnu vit m.a. leivdir av einum stórum og ógvuliga finum bygn-

Tann verandi garðurin í Hoyvík, kann verða eitt lið í einum nýggjum savni í Hoyvík

ingi, tí har sum kirkjan stendur, hevur verið ein stórir garður í víkinga- og miðöldini. Tað hava vit fingið prógv fyrri aðrastaðni í kirkjugarðinum við.

Kirkjugarðurin skal nú viðkast, og vit royna at avmarka tey okini, har ongar fornleivdir ella toftir eru, fyrri at útvega eitt øki, sum í fyrsta umfari kann brúkast til kirkjugarðin, meðan vit framvegis mugu halda fast við hini okini eina tíð afturat.

Hin útgrevsturin er á Durhúisgrundini á Eiði.

Her er vegagerð orsøkin. Tað skal gerast ein nýggjur vegur oman á kaiðið, og hann má ganga gjøgnum hetta lendið, tí landslagið er soleiðis háttað, at tað eru ikki aðrir møguleikar. Í hesum grevstrinum eru vit komnir niður á miðaldarfláirnar og tær ovastu víkingaaldarfláirnar.

Afturat hesum báðum grevstrinum trokar onki serligt á í løtuni. Men tað er so við hesum grevstrum, at teir stinga seg upp bráðliga, t.d. verður møgulega okkurt í sambandi

við vegagerðina úti í Fugloy.

Hvørjar útgrevstrar hava tit annars gjørt seinastu árin?

— Í Sandavági hava vit grivið ein víkinga- og miðaldarbústað, sum helst er avtoftaður um ár 1400. Orsøkin til at vit fóru undir hendan grevsturin var vegagerð. Hesin grevstur hevur annars givið okkum ógvuliga nógv tilfar.

Í Syðrugøtu hava vit eisini gjørt ein útgrevstur av víkingatøftum, tí ein landsvegur skuldi leggjast, har toftirnar lógu.

Úrslitið av hesum grevstrinum hevur annars skapt nokur nýggj granskingarsjónarmið. Hesar víkingatøftirnar vóru heilt annarleiðir enn hinar, sum vit kendu frammanundan. Sjálvur haldi eg, at her hevur verið eitt annað sosialt miljø, enn vit eru vanir við, soleiðis at her hava verið smáir uppsitarar ella leigulendingar.

Í Klaksvík hava vit havt ein grevstur, og eisini ein minni á Kjalnesi í Kollafirði, har sum landsvegurin liggur.

Afturat hesum hava vit so havt nakrar minni grevstrar í ymsum bygðum í 70'unum.

Ynskir um tvey stórv afturat

Hvussu nógv starvsfólk hevur stovnurin?

— Tað eru nýggju stórv á stovninum umframt ein savnslærara, sum arbeiðir hálvan dag, og afturat hesum hava vit nakað av leysum hjálparfólki, serliga um summarið. Eitt av teimum nýggju stórvum er ikki sett í dag. Tað er starvið sum konservator.

Vit hava í dag hvørki fólk ella hólir til hetta starvið, men kundu annars fingið hetta arbeiðið rokt í samstarvi við konservatorskúlan.

Afturat hesum starvsfólkunum kundu vit hugsað okkum at fingið tvey fólk afturat. Ein varðveitingararkitekt, til at taka sær av bygningunum, og ein fotograf til at taka sær av myndaarkivinum.

Hvussu nógvan pening hava tit fingið játtaðan í ár?

— Á figgjarlógini í ár hava vit fingið 1.564.000 kr. Í síðsta figgjarári høvdu vit 1.413.000 kr. at arbeiða við.

Tað er ikki pengatrupulleikar vit hava at stríðast við í dag, men trupult er at fáa júst tey fólkin, vit hava brúk fyri.

At enda, hví varðveita vit yvirhever fornminni?

— At varðveita fornminni er at varðveita søguligt keldutilfar. Søgán er neyðug í einum og hvørjum samfelag. Eg meini tann veruliga granskaða søgan, og ikki mytuskapanin, sum menn so lættliga falla til, tá teimum tørvar. Søgán er felags royndirnar hjá samfelagnum. Vit fata bert dagin í dag gjøgnum fatanina av teimum søguligu fyrirreytunum sum hava lagað tilveru okkara. Fyri tann einstaka er søgan ein neyðugur liður — vitandi ella óvitandi — í fatanini av sær sjálvum sum ein menniskjaslig vera.

Tað kemur týðuliga fram í teimum nýggju samfelagunum, hvussu týðningarmikil søgan er. Amerikanar sakna seguna, og taka tí til undarí ráð sum t.d. at innfornminni úr Euroj

Soleiðis sær eitt øki út, har fornfrøðiligar útgrevstur fer fram. Henda myndin er av útgrevstrinum í Sandavági, sum varð gjørdur frá 1974 til 76. Vegagerð varð orsøkin til at neyðugt varð at gera útgrevsturin